

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Gfv.VI.30.319/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Az I. rendű felperes: ...

A II. rendű felperes: ...

A III. rendű felperes: ...

A IV. rendű felperes: ...

Az I., II., III. és a IV. rendű felperesek képviselője: dr. Ravasz László Endre ügyvéd

Az I. rendű alperes: ...

Az I. rendű alperes képviselője: Törös Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Pataki Katalin)

A II. rendű alperes: ...

A II. rendű alperes képviselője: dr. Svoren Ákos kamarai jogtanácsos

A III. rendű alperes: ...

A III. rendű alperes képviselője: Pap Tamás György Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Pap Tamás György)

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének a megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 6.Pf.20.260/2022/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Bajai Járásbíróság 14.P.20.377/2020/57. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A felperesek teljes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett 426.400 (négy százhuszonhatezer-négyszáz) forint felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperesek keresetükben az I. rendű alperessel 2007. november 14-én és 2008. február 8-án kötött, összesen három kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítását, valamint az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződések érvényessé nyilvánítását és annak megállapítását kérték, hogy kölcsöntőke tartozásukat és a törlesztőrészleteket 180 HUF/CHF árfolyamon kell meghatározni, ennél fogva a II. rendű alperes felé a tartozásuk 16.769.706 forint, valamint 8.255.341 forint, míg a III. rendű alperes vonatkozásában a tartozás 22.513.098 forintban áll fenn, amelynek megfizetésére 200 hónapra részletfizetés engedélyezését kérték. Kérték továbbá annak megállapítását, hogy az az okirat, amelyben a kölcsönszerződéseket közokiratba foglalták, nem minősíthető közokiratnak. Hivatkoztak továbbá arra, hogy a kölcsönszerződések azonnali hatályú felmondása is érvénytelen.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[3] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése és a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján – helyes indokainál fogva – helybenhagyta. Indokolásában kiemelte, az elsőfokú bíróság a helyes tényállásból a jogszabályok helytálló alkalmazásával mindenben helytálló jogi következtetést vont le.

[4] A jogerős ítélet indokolása szerint a Kúria jogegységi panaszeljárás kapcsán hozott Jpe.I.60.015/2021/5. számú jogegységi hatályú határozata pontosította a 2/2014. polgári jogegységi határozat 1. pontjában foglaltak értelmezését és ez a továbbiakban a bíróságokra nézve kötelező, azaz a tájékoztatás megfelelőségének vizsgálatakor ezen szempontokat is figyelembe kell venni.

[5] A megtörtént tájékoztatást minden esetben az ügy egyedi körülményei, sajátosságai alapján kell megítélni, a tényállási elemek összességének egybevetésével kell állást foglalni arról, hogy az adott, konkrét fogyasztók részére adott tájékoztatás megfelelt-e az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) által értelmezett uniós, illetve hazai jogszabályi követelményeknek.

[6] A másodfokú bíróság rámutatott, a perbeli esetben az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázatról szóló írásba foglalt tájékoztatást az uniós és hazai joggyakorlat tükrében is vizsgálta. Az árfolyamváltozás kockázatának viselésére vonatkozó tájékoztatás megtörténtét az erre hivatkozó félnek kell bizonyítani, az írásban megtett és megfelelő árfolyamkockázatról szóló tájékoztatással ellentétben ezzel szemben azt a felet terheli a bizonyítási kötelezettség, aki az ettől ellentétes tartalmú tájékoztatást állítja. Az EUB C-186/16. és C-51/17. számú határozatai megegyeznek abban, hogy a tagállami bíróságnak a tájékoztatás megfelelőségének vizsgálatakor minden, a szerződés megkötését megelőző, illetve ennek folyamán lényeges körülményt egyedileg értékelnie kell. Ennek során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a fogyasztónak kellő idő állt-e rendelkezésére ahhoz, hogy a kapott tájékoztatást értelmezze, megérthesse. A kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmából kitűnik, hogy az abban foglaltak megismerése a szerződés aláírását megelőzte. A felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az írásba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozattól eltérő tartalmú tájékoztatást kaptak, amelynek a felperesek az eljárás folyamán nem tudtak eleget tenni, így az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelőségének megítélésakor az elsőfokú bíróság helyesen indult ki az írásba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmából.

[7] A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a megállapításra, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat a Kúria jogegységi hatályú határozatának meghozatalát követően pontosított joggyakorlat szerinti elveknek is maradéktalanul megfelelt. Tartalmazza azt a figyelmeztetést, hogy az adósok helyzete nemcsak az árfolyam változása, de a pénzpiaci kamatok változása miatt is súlyosbodhat és ezeknek együttes hatása még inkább kihat az adós fizetési kötelezettségére. Az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatásból kitűnik, hogy a kockázat valós, annak nincs felső határa és ezt teljes egészében az adósok viselik, így az elsőfokú bíróság helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a felperesek állított okból a szerződés érvényessége nem dől meg.

[8] A hitelbírálat vonatkozásában a másodfokú bíróság szintén osztotta az elsőfokú bíróság által előadottakat, amely szerint a hitelbírálat a bank belső működéséhez tartozó olyan

követelményrendszer, amelynek a megfelelőségéhez a polgári jog nem fűzi a jogviszony érvényességét vagy érvénytelenségét, így az sem az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás szempontjából, sem a szerződés érvényessége szempontjából nem bír jelentőséggel. Az nem más, mint az adós egy adott időpillanatban fennálló vagyoni, gazdasági helyzete alapján a hitelképesség tükrözése, de nem mutatja meg azt, hogy a jelentős, 20 éves futamidőre felvett kölcsön visszafizetése folyamatosan biztosítható lesz az adós részéről. Helytállóan emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy a hitelbírálat önmagában nem befolyásolhatta a felperesek szerződési akaratát, hiszen az általuk aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat világosan rögzítette, hogy az általuk felvett kölcsön jelentős árfolyamkockázattal terhelt.

[9] Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a közokiratok jellegével és tartalmával, és azzal kapcsolatban is, hogy a közjegyző nem sértett jogszabályt akkor, amikor az egyoldalú kötelezettségvállalást tartalmazó okiratokat közokiratba foglalta. A felmondás jogszerűtlenségére vonatkozóan a fellebbezésben felhozottak, amely szerint a felperesek a felmondás időpontjában túlfizetésben voltak, nem foghattak helyt, hiszen a felmondásra jóval a törvényi elszámolást követően sor, miután az elszámolás során tisztességtelenül felszámított összegek a nem esedékes tőketartozásba elszámolásra kerültek.

[10] A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet és egyúttal a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján. Jogszabálysértésként a Pp. 279. § (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdését és 209/A. § (2) bekezdését jelölték meg.

[11] Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet az árfolyamkockázat megítélése tekintetében ellentétes a Kúria 6/2013. PJE határozata III. pontjában, a 2/2014. PJE határozat 1. és a III. pontjaiban, valamint a BH2020.5.151., a BH2020.5.152. a BH2021.5.141. számon közzétett határozatokban, valamint a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatban foglaltakkal. Az eljáró bíróságok az árfolyamkockázat megítélését jogkérdésnek tekintették, ezzel eltértek a BH2021.5.141. számon közzétett Gfv.VII.30.090/2020/9. számú és a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú kúriai döntésektől is. A felperesek a tájékoztatás megfelelőségének értékelése során a joggyakorlat továbbfejlesztését a hitelbírálat jelentőségének szempontjából látták indokoltnak. A felmondás jogszerűségének megítélése körében a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú határozatára, valamint az rPtk. 525. § (1) bekezdés e) pontjára, 200. §-ára és a 4/2021. PJE határozatra hivatkoztak.

[12] A Kúria előjáróban rögzíti, mivel a másodfokon eljáró bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, a Pp. 408. § (2) bekezdése, valamint a 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a felpereseknek engedélyezés iránti kérelmet kellett előterjeszteniük.

[13] A Kúria a felperesek engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

[14] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben már a 2/2017. (XI. 13.) PK vélemény is, majd azt követően az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK

vélemény) a 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel a felperesek által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata a Kúria közzétett határozatától jogkérdésében eltérés miatt indokolt-e, illetve, hogy az előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében.

[15] Jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján – az alábbiak szerint – sem a 409. § (3) bekezdésében, sem a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt követelmények nem teljesültek.

[16] A Kúria a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján, a közzétett határozatától jogkérdésben eltérés miatt a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet a Kúria által meghozott, a BHGY-ben 2012. január 1-je után közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[17] Tévesen hivatkoztak a felperesek arra, hogy a jogerős ítélet eltért a Kúria 6/2013. PJE határozatától, kiemelten annak III. 2.b) pontjától, a 2/2014. PJE határozat I. és III. pontjaitól, valamint a BH2020.5.151. számú [helyesen: Gfv.VII.30.096/2019/5. számú, BH2020. 151. számon közzétett], a BH2020.5.152. számú [helyesen: Gfv.VII.30.270/2019/6. számú, BH2020. 152. számon közzétett] és a BH2021.5.141. számú [helyesen: Gfv.VII.30.090/2020/9. számú, BH2021. 141. számon közzétett] határozatától, mert nem vizsgálta a felperesek kölcsönszerződés megkötésével kapcsolatos szerződési célját.

[18] A Kúria megállapította, a felperesek jelen perben előadott érvelésével azonos, többek között a 6/2013. PJE határozaton is alapuló, a szerződéses céllal kapcsolatos jogi okfejtés tárgyában a Kúria már állást foglalt a Gfv.VII.30.438/2019., és Gfv.VI.30.150/2021/11. számon indult felülvizsgálati eljárásokban hozott döntéseiben. Kifejtette, a hivatkozott jogegységi határozatból sem, de az adott perekben vizsgált szerződések értelmezésével sem volt levezethető, hogy a szerződő felek a kölcsönkötelelemmel összefüggésben elfogadott célként, avagy az pénzintézet kötelezettségvállalásaként – valójában a fogyasztó teljesítésének korlátjaként – meghatározták volna a fogyasztó felperes által állított tartalmat: az adósnak a futamidő teljes idejére a forintkölcsönök törlesztőrészelei mértékében maximált, egyben az aktuális vagyoni és jövedelmi viszonyaikhoz mérten stabilan törleszthető fizetési kötelezettségét. A Kúria következetes gyakorlatával tehát nem ellentétes, hanem éppen annak megfelelő a jogerős ítélet értelmében az elsőfokú bíróság által helytálló, a jogerős ítélet [19] pontjában írt megállapítás, miszerint az alacsony mértékű törlesztőrészlet nem lehet valamely szerződés célja, hiszen az általában valaminek megvásárlása, egy beruházás pénzügyi fedezetének biztosítása, illetve bármely egyéb, a kölcsönfelvevő által elérni kívánt cél lehet.

[19] A felperesek által megjelölt határozatok közül a Gfv.VII.30.096/2019/5. számú (BH2020.151. számon közzétett) határozatában a Kúria – a perben vizsgálttól eltérő tartalommal és külön kockázatfeltáró nyilatkozat nélkül – alkalmazott általános szerződési feltételek értékelésével, egyebekben a 2/2014. PJE határozatban foglaltakat követve

állapította meg az árfolyamkockázatról nyújtott konkrét tájékoztatás hibáját amiatt, mert az az adott esetben kizárólag az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését tartalmazta.

[20] A Kúria a 2/2014. PJE határozatában a deviza alapú kölcsönszerződéseknek az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó kikötései tisztességtelenségének szempontrendszeréről adott iránymutatást: idetartozóan nemcsak az árfolyamkockázat mibenlétéről és összefüggéseiről, de annak az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó felől történő megítélése kérdésében is. A jogegységi határozat indokolásából kitűnően a fogyasztó részére adott tájékoztatás tekintetében – többek között – azt kell vizsgálni, hogy a fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyamváltozás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit is; a megadott szempontrendszer teljesülésének értékelése során – a szerződés tartalmán túl – jelentősége van a pénzügyi intézmény által egyéb úton adott tájékoztatásnak, így a kockázatfeltáró nyilatkozatnak is (III/1. pont, EUB C-26/13.). AJpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat értelmében a 2/2014. PJE határozat 1. pontja – ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen – azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (elvi tartalom, 34. pont).

[21] Az ügyben eljáró bíróságok – ítéleteik indokolásából kitűnően – értelmezték és figyelembe is vették érdemi álláspontjuk kialakítása során a vizsgált jogegységi határozatokat, valamint a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatot, az azokban foglaltaktól nem tértek el.

[22] A Kúria kiemeli, az I. rendű alperesnek a perben vizsgálttal azonos tartalmú szerződéses feltétel és kockázatfeltáró nyilatkozat alapján a fogyasztónak adott árfolyamkockázati tájékoztató fenti elveknek való megfeleléséről a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat meghozatalát követően már több felülvizsgálati eljárásban, például a Gfv.VI.30.184/2021/10. számú határozatában már állást foglalt, és megállapította: a perbelivel azonos árfolyamkockázati tájékoztatás kifejezetten tartalmazza, hogy mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészletek forintban számított összege akár jelentős mértékben megnövekedhet az árfolyamváltozás hatására. Külön kitér arra is, hogy a hitel devizanemére irányadó nemzetközi pénzpiaci kamatok változása is kedvezőtlenül befolyásolhatja az árfolyamot. A jogerős ítélet ezzel azonosan foglalt állást. Erre figyelemmel nem indokolt a felülvizsgálat engedélyezése.

[23] A Gfv.VII.30.270/2019/6. számú (BH.2020.152. számon közzétett) eseti döntés – a felperesek álláspontjától eltérően – kötelező erejűként nem hivatkozható, ugyanis – ahogyan azt a Kúria a Jpe.II.60.021/2021/17. számú határozatának [10] pontjában megállapította – a

Jpe.I.60.015/2021. számú és a Jpe.II.60.021/2021. számú jogegységi panasz határozatok alapjául szolgáló jogviták tárgya a deviza alapú kölcsönszerződéssel kapcsolatban a bank által adott árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelőségével függött össze, aminek jogszabályi alapja az rPtk. 209. § (1) és 209/A. § (2) bekezdése. Mindegyik ügyben a felülvizsgálat tárgya volt, hogy a fogyasztónak adott tájékoztatás világos, átlátható-e, az adott szerződéses rendelkezés tisztességes-e. A jogkérdések – az árfolyamkockázati tájékoztatások értékelése – lényegüket tekintve megegyeznek, függetlenül attól, hogy a tájékoztatásokat eltérő szövegezéssel, más-más bank adta. A tisztességes tájékoztatás mércéjéről mint a jelen jogegységi panasz eljárásban jelentőséggel bíró jogkérdésről a Kúria a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában már döntött. Ebben kimondta, hogy a Kúria bármely határozatának a rögzített elvi tartalomhoz képest ellentétes értelmezése kötelező erejűként már nem hivatkozható. Így a Gfv.VII.30.270/2019/6. számú határozat sem.

[24] A felperesek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmükben nem fejtették ki, hogy álláspontjuk szerint mennyiben tekinthető az érdemi döntésre kiható jogszabálysértésnek, hogy az árfolyamkockázati tájékoztató megfelelőségének megítélését a másodfokú bíróság nem tény-, hanem jogkérdésnek tekintette, szemben a Kúria Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozatában (BH2021. 141) és a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú határozatban írtakkal. Ez önmagában alaptalanná teszi az engedélyezés iránti kérelmük ezen érvelését. Mindazonáltal a Kúria rámutat, a Gfv.VII.30.090/2020/9. számú végzés [43] és [44] bekezdése (BH-ban közzétett formában 39., 40. bekezdése), illetve a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú végzés [36] bekezdése nem az érdemi döntést megalapozó indokolás részét képezte, ezért az attól való esetleges eltérés egyébként sem alapozná meg a felülvizsgálat engedélyezését, ugyanakkor a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat alapját képező jogegységi panasz érdemi elbírálásából adódóan már nem lehet kétséges, hogy az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését előíró szerződéses feltétel átláthatóságának, ebből következő tisztességes jellegének megítélése a tisztességtelenség érvénytelenségi kategóriáján keresztül jogértelmezést felvető jogkérdés.

[25] Az előzőekből – kiemelten a deviza alapú kölcsönszerződés elfogadott szerződéses céljának és a pénzügyi intézmény kötelezettségvállalásának értelmezéséből, valamint az árfolyamkockázattal összefüggésben adott tájékoztatás megfelelőségéből és a felülvizsgálat e körben vizsgált befogadhatóságának kizártságából – következett egyúttal, hogy a felmondás jogszerűtlensége és a közjegyzőt terhelő külön tájékoztatás tekintetében sem volt elfogadható a felperesek korábbival azonos alapon álló érvelése, és fel sem merülhetett az ügyben a felmondás alapjául figyelembe vehető adósi tartozás megítélésében a Kúria Gfv.VI.30.071/2019/9. számú ítéletétől, illetve a 4/2021. PJE határozattól való eltérés. Egyebekben másodfokú bíróság a 4/2021. PJE jogegységi határozattal összhangban, a bizonyítékok mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek jelentős mértékű tartozást halmoztak fel, amely súlyos szerződésszegő magatartásként alapot adott a szerződés felmondására.

[26] A Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjában szabályozott engedélyezési okot a PK véleményben értelmezve úgy foglalt állást, hogy az akkor teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a

joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[27] A fél az engedélyezés alapjául szolgáló, eltérő határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni, első fokon jogerőre emelkedett határozatra azonban nem hivatkozhat. A felülvizsgálat engedélyezésére irányuló kérelemben kizárólag másodfokon jogerőre emelkedett vagy legfelsőbb bírósági döntésekre hivatkozhat a vizsgált engedélyezési ok körében, kizárva ezzel annak a lehetőségét, hogy a nem végleges, a perorvoslati bíróság hatására utóbb változó ítéletek alapozzák meg a felülvizsgálat engedélyezését.

[28] A felperesek engedélyezés iránti kérelmük alapjául nem jelöltek meg ebben a körben a bírói gyakorlat egységének hiányát alátámasztó, ellentétes tartalmú jogerős, illetve legfelsőbb bírósági határozatokat, és arra sem hivatkoztak, hogy a Kúria az adott jogkérdésben ne foglalt volna még állást. Éppen ellenkezőleg, a Pp. 409. § (3) bekezdése alá tartozó esetkörnek megfeleltethetően maguk is a Kúria közzétett határozatától való eltérésre hivatkoztak a jogerős ítélet eredményeként. Az előzőekben, a Pp. 409. § (3) bekezdése keretében részletezettek szerint tehát nem teljesült a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjában írt engedélyezési ok azon további feltétele sem, hogy a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vetett fel, amellyel kapcsolatban a Kúria a felmerült jogkérdésben jogegységi határozatban, illetve közzétett eseti határozatában még ne foglalt volna állást.

[29] A Pp. 409. § (2) bekezdése a) pontjának második fordulata szerinti joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére akkor hivatkozhatnak a felek, ha egy elvi kérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, de e gyakorlat követése a továbbiakban változatlan formában nem támogatható, figyelemmel például a társadalmi vagy gazdasági viszonyok megváltozására, avagy arra, hogy a jogszabályokban változás következett be, amely kétséggé teszi, hogy a meglévő iránymutatások továbbra is irányadók lehetnek.

[30] A felperesek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmükben nem adtak elő olyan megváltozott körülményt, amire figyelemmel a korábbi bírói gyakorlat ne lenne fenntartható. Az EUB általuk megjelölt – helyesen a – C-776/19-C-782/19. számú egyesített ügyekben hozott határozatát illetően (amellyel egyező tartalommal utaltak a C-609/19. számú ügyben hozott döntésre is) megállapítható, hogy arra a Kúria figyelemmel volt a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatának meghozatalakor (határozat [16] pont). Másfelől a hiányolt „kompenzálás” lehetőségét a konstrukció – ahogy azt a 6/2013. PJE határozat értelmezte [III.1. és II.2.b) pont] – magában hordozta. A „hitelbírálat jelentőségével” összefüggésben a hivatkozott EUB határozatok nem tartalmazznak semmilyen olyan megállapítást, amely felvetné az e körben kialakult joggyakorlat megváltoztatásának, továbbfejlesztésének a szükségességét (Kúria Gfv.30.494/2018/3., közzétéve: BH2019. 84.). A szerződéses terhek utólagos – a teljesítés szakaszában jelentkező – eltolódása az érvényesség körében nem értékelhető. Mindennek okán a Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében sem találta a jogerős határozat felülvizsgálatát szükségesnek (Kúria Pfv.I.20.470/2019., közzétéve: BH2019. 303.).

[31] A kifejtettek értelmében a Kúria nem látta a felülvizsgálatot engedélyezhetőnek a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérés miatt, sem pedig a joggyakorlat

egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítására hivatkozással, következésképpen azt a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

[32] A felperesek az eljárás során teljes személyes költségmentességben részesült, ezért az engedélyezés iránti kérelemnek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (2a) bekezdés a) pontja szerinti illetékét a Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[33] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2022. december 13.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány

hitelélül:

S.K.
ügyintéző

bírósági